

Organisatoren

Wolven en slakken op de Veluwe is een samenwerking van Archeologische Werkgroep Apeldoorn, Vertelgenootschap Apeldoorn, Erfgoed Platform Apeldoorn, Gemeente Apeldoorn, IVN Natuureducatie Afdeling Apeldoorn, KNNV Epe - Heerde, Werkgroep Archeologisch en Cultuurhistorisch Erfgoed (Epe), Ampt Epe, Veluws Museum Hagedoorns Plaatse, Fietsersbond Epe en Gemeente Epe.

Tot ziens in Apeldoorn en Epe!

Voor meer informatie zie archeologiedagen.nl

nationale **ARCHEOLOGIE** dagen

Ontdek het verleden

Horen zien en graven door heel het land

Epe vrijdag 12 en zaterdag 13 oktober | Apeldoorn zondag 14 oktober

www.archeologiedagen.nl

nationale
ARCHEOLOGIE
dagen

Wolven en Slakken op de Veluwe

Ontdek het
verleden
Za 13 en zo 14 oktober

nationale
ARCHEOLOGIE
dagen

12,13 oktober 2018
Epe - Hagedoorns Plaatse
Ledderweg 11 - 8161 SZ Epe

Voorprogramma

Op zaterdag 22 september wordt vanaf 11 uur verder gewerkt aan een ijzeroven door KNNV Epe-Heerde werkgroep geologie en landschap op Veluws Museum Hagedoorns Plaatse. Onderzoekers van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed volgen dit proces. Verhalenvertellers zullen het werk van de ijzerwinners tot leven wekken.

Vrijdag 12 oktober

Vrijdag 12 oktober houdt Bauke Terpstra een lezing over de diverse vormen waarin ijzer in de bodem en gesteenten voorkomt. De lezing is bij Veluws Museum Hagedoorns Plaatse. Aanvang 20.00 uur, de entree bedraagt €2,50

Zaterdag 13 oktober

Zaterdag 13 oktober kan iedereen die zich afvraagt hoe ijzerwinnen en archeologisch onderzoek in zijn werk gaat van 11 tot 17 uur komen kijken en meegraven in Epe. De ijzeroven wordt om 20 uur 's avonds opengebrouwen om het ruwe ijzer, de wolf, eruit te halen. Deskundigen beoordelen bodemvondsten die bezoekers kunnen meebrengen. Er is een tentoonstelling over ijzerwinning in de middeleeuwen en er zijn archeologische vondsten te bekijken.

Activiteiten

- IJzeroven stoken
- Zelf opgraven
- Bodemvondsten spreekuur
- Fietstocht langs archeologische plekken
- Reizende tentoonstelling ijzerwinning

14 oktober 2018
Apeldoorn - IJzerslakkenhoop AV'34
Sportpark Orderbos 19 - 7313 HN Apeldoorn

Zondag 14 oktober

De afsluiting van de archeologiedagen vindt op zondag 14 oktober vanaf 13 uur plaats in Apeldoorn bij de ijzerslakkenhoop in het Orderbos vlakbij atletiekvereniging AV'34. Daar kun je zelf smeden in een vroegmiddeleeuwse smederij en laten verhalenvertellers je het ijzerwinnen in de middeleeuwen beleven. Zelf een archeologische vondst gedaan? Neem het mee naar het bodemvondsten-spreekuur!

Activiteiten

- Zelf ijzer smeden
- Verhalenvertellers
- Bodemvondsten spreekuur
- Wandeltocht langs archeologische plekken
- Reizende tentoonstelling ijzerwinning

De laatste jaren zijn door opgravingen en nieuwe technieken veel nieuwe gegevens ontdekt over de vroegmiddeleeuwse ijzerwinning uit klapperstenen. De productie van ijzer geschiedde in die tijd op enorme schaal - uniek voor Noordwest Europa. IJzerkuilen en ijzerslakkenhopen op de Veluwe zijn daar nu nog zichtbare getuigen van. 22 september tot en met 14 oktober staan Apeldoorn en Epe in het teken van deze bijzondere middeleeuwse ijzerwinning voor en tijdens de Nationale Archeologiedagen. De buitenlocaties in Epe en Apeldoorn zijn op 22 september, 13 en 14 oktober gratis toegankelijk.